

Latweefchu Uwisef.

Ur augftas Gewefchanas = Kummissiones fiana un nowehlefchanu.

Nr. 44. Zettortdeenâ tannî Imâ November 1823.

N o R i h g e s.

Eefch muhsu Uftruma femju Uwisefum laffa par to leelu ftabdi, fo isgahjuscha pawaffara ehdama truhkumâ pee lohpeem padarriis. Jo pehz Teefu rapporteem Widsemnes Guberne-mentâ truhkuma labbad irr bohjâ gahjuschi:

	Sirgi.	Leeli lohpi.	Lefti.	Uitas.	Zuh- fas.
Rihges aprinki	483	546	—	403	61
Walmares —	1620	4504	—	2506	—
Zehses —	2098	4762	6617	17047	3724
kummeli	488				
Walf aprinki	1587	3499	5216	16567	3094
Zehrpattes —	1361	2726	1918	8281	1347
Werroes —	586	627	151	525	48
Pernawas —	938	3042	2362	16674	1044
Wellihnes —	1302	3694	2179	12905	749
Sahmu femne.	489	1789	560	9841	1035
Pawiffam kohpâ	10952	25189	19003	84749	11102

Bet par Kursemmi, jebfchu ta eefch femnes pa puffi mafaka, pulku wairak lohpi truhkuma dehl pohftâ gahjuschi, jo pehz Teefu grahmatam bohjâ gahje:

	Sirgi.	Goh- wis.	Uitas.
Dohbeles aprinki . . .	1125	4026	14371
Wentespils — . . .	4021	5436	14016
Waufes — . . .	828	2132	7041
Kuldigas — . . .	1984	3971	14876
Wispattes — . . .	2421	4494	14196
Grohbinas — . . .	1532	885	529
Zlufftes — . . .	1517	3342	7397
Zaunjelgawas — . . .	1828	4598	13418
Zalfenes — . . .	3163	5011	14730

Pawiffam kohpâ |18419|33895|100604

Jebfchu schinnis leelds ftaiftds Zuffumes aprinkis newaid usneimts, tatschu warr fapraft, fa tas lohpu ehdama truhkumâ Kursemne jo leels biis, ne fa Widsemne, um sawadi pateesi, fa tannis aprinkds, fur tahs leelafas

un labbas plawas, pulku wairak lohpu sprahguschi, ne fa tur, fur mas plawu atrohn.

N o I t a l i a s.

No Rohmas pilfata rakfta, fa tee Kattolu Basnizas tehwi, fas bij fapulzejuschees pee jauna Pahwesta islassifchanas, to jau effoht isdarriuschi, un fa ta kristiga Kattolu Basniza ta nomirruscha Pahwesta Pius ta septita weeta, zittu Kattolu Basnizas galwu un wirsneeku dabbujusi, fas to wahrdu Leo tas 12tais peenehmis.

Labba fainneeka sihmes.

(Ohtra un beidsama isteiffhana.)

Mahjas usneimt un walbiht newaid wis tahda masa leeta, fa dasch dohma, mehs saweem Uwisfchu lassitajeem jau 14 wehra leekamas fainneeka sihmes effam isteiffuschi, pee tahm pehz muhsu prahta wehl japeeleef:

- 15) Ras proht lauku jaufti weenadi apfeht, ne kumschkeem un strihpahm, fas leela leeta irr.
- 16) Ras linnus pahrlaeku dauds ne fehj, bet tif dauds ween fa wajaga pehz pahruiffchanas, un ar fo fahl un dselst pirkt pilfatâ. Jo pee linneem leels puhlinfch, tee darra lauku pliffu, atwelf lohpeem barribu un dauds naudas usreis fahrdina us aplamu dserschanu; zaur to jau dasch fainneeks par kalpu palizzis.
- 17) Ras grahmatâ mahf, mahjâs paharus turr ar faini, un par to zeeti gabda, fa titlab pascha, fa ir drauga behrni no jaunahm deenahm labbi mahjiti tohp, un woi ffohlâ woi mahjâs us Deewa atfihfchanu un swehtu gudribu lohjiti un fflubbinati.
- 18) Ras femneeku liffkumu = grahmatu laffa un labbi pasifst; lam mahjâs sawa Bihz

bele, kahda spreddiku = gramata, zittas dseefinu = gramatas (ja mas, jel kahdas trihs) un ik gaddus jaunus Kalenderis, kas ne ween us plauktinu gohdam stattitas, woi laffatinâ cetihtas, bet kas pateeki arri lassitas un walkatas tohp. Za kahds ir Latweeschu awihses wehl turr, woi skohlas- un reh-teneschanas = gramatu, to meh's teescham islawesim par itt teizamu namna = tehwu.

19) Kas paswehdeenas un pahrswehtus sawâs mahjâs ne turr, kâ: jaunus swehtus, wiffas Marias un Zahsepa deenas, Zurrus, Jehkabus, Labrentschus, Behrtinus, Mikkelus ar wellehm, Sprantschus un Mahrtinus; bet kam ar ihstahm swehdeenahm un augsteem swehtkeem, ko wiffa pasfaule zeen, gan irr un peeteek; bet tahdas ihstas Wasnizas deenas tad arri itt zeeti swehtidans tiklab Wasnizâ kâ mahjâs.

20) Kas gohdâ-laikâ aplam un pahrleeku ne istehrejahs neds istutschojahs, un dsihres wiffai ilgi ne turr mahjâs, kristibas, derribas, kahsas un behres ne tikfai dsferdams (kâ mehds fazzih't) bet gohdam turredams.

21) Kam ar labdarreem, puhshotajeem, sikhneekem un wiffaem tahdeem mahneem itt ne kahda datta un beedriba naw; kas ne bihstahs no puhka, ne no burwekleem un blehnahm jeb kahdahm ko atrohd, tahdus neekus ne tizzedams, un tahdas blehnu-skohlas pats wiffai nesinnadams, ar ko mahnu tizzigi skaugi zits zittu gribb baideht un beedinah't; bet kas eeksch nestundahm eeksch truhkuma un behdu-laika, un ihpaschi eeksch slimmahm deenahm un sehrgahm, pee schehliga Deewa ween turrâhs un patwehrah's, un tad pee laika padohmu un palihgu mekle pee ihsteem daktareem un labbi mahziteem zilwekeem.

22) Kas sinnamu grehku, besdeewibu un fauna = darbu ne zeesch sawâs mahjâs, wainigu ne aistahw, bet ja kas ne pareisi noteek, woi kahda nelaima, tad tudal sinnu dohd fur waijaga; tikpat kas bahrgu strihdinu, lahstus un kauschanu saines starpâ ne wehle un ne zeesch, bet tudal eefahkumâ apfauz, apdraud un sawalba.

23) Kas behglus, tschiganus un schahdus tahdus sweeschus zilwekus un wasankus beszella un darba-gramatahm sawâs mahjâs ne usnem, nei bes sinnas peetur un flehpi, bet tudal sinnu dohd un peeprassa fur peenahkâhs.

24) Kas ar schihdeem dauds ne pinnah's, kuptschodams, mihdams, galwodams un andeledams, ar teem labpraht ne darbojah's; kas naw meetneeks, bet kam labbak gribbah's un patih't no saweem sweedreem un ammatadarbeem pahrtift.

25) Kas naw leek's gudrineeks, tas irr tahds leelmutte, kas labpraht prettim runna, wifur jauzah's un wiffur eemeelus darra bes sinnas; kam augstis prahts, kas labpraht prahwejah's, ir zittus skubbina us suhdsechanu, us teefahm un dumpi. Nehjigs zilweks ne derr par saimneeku; bet kas kluffi darra kas peenahkâhs, un labpraht jaukâ meera dsihwo sawâ kahrtâ un ammatâ, tas buhs pahrtizzis un maises tehws.

R. S.

P a m a h z i f c h a n a.

Kam mellplaukas eeksch kweescheem (puhreem) aug, tam gan buhs mihli sinnah't, kâ warr baltus kweeschus dabbuht, to ta darra: Kad kweeschus gribb seht, tad waijag weenu jeb diwi deenas preeksch tam us I puhru kweeschu, puss seezina, kas 6 us puhru eet, kalki, tahdu kâ tee muhrneeki bruhke, nemt, ja winsch rupjis jeb gabbalains irr, isfihjâht un ar teem kweescheem labbi kohpâ fajaukt, tohs maisds fabeht un list stahweht, kamehr eet seht, un tad ar wiffu kalki isseht; kas scho mahzibu peenems, tas mellus kweeschus issehjis, baltus plaus.

S.

Veelikums pee tahs augfchajas pamahzichanas.

Mellplaukas nah't no tahdeem graudeem, kas naw pareisi eetezzejuschees, schohs kalkis fihws buhdams, pagallam nobeids; bet brihscham kalkis winneem dauds ko ne darra, un tad irr mellplaukas kweeschds, kâ preekschlaikâ. Za wiffulabbaka glahbschana no mellplaukahm irr

fchi: ja wezzu fehflu fehj. Tas, kas schohs wahrduß raksta, itt ne mas no mellplaukahn warreja isglahbtees, fainehr lohti weßs fainneeks winnu mahzija, tikkai pehrnaju kweeschu fehflu feht; no ta laika fa ta darra, taggad par 15 gaddeem winnam ne weenä reiß naw mellplaukas kweeschds. Prohtams irr fa tee flitti graudi wahjneeki buhdami, pehz gadda wairs ne mas ne dihgst; un tadehl arri ar wez- zeem kweescheem bischliht beesaki laufs ja ap- fehj. W.

Teefas fluddinaschanas.

Pehz augstahm pawehleschanahm tabs Kursemmes Gubernementa Waldischanas ne buhs ne kahduß kohku traufus, kã muzzes, enkurus, pussenkurus zittã, ne kã gadda turgus laika Jelgawã pehz pahrdohschanas eewest, jo tam Jelgawas muzzineeku ammatam zaur to leela fahde noteek un pehz wezzeem liffumeem naw brihw, tahduß kohku traufus Jelgawã eewest. Tadehl tohp fluddinahs, kã Pullizei un Nahts- teefai pawehlehts, tahduß kohku traufus, fo wehl eewedd, pagallam un bes maksas at- neunt. (2)

La Kursemmes Gubernementa Waldischana wissahm Pullizes-teefahm irr pawehlejusi, pehz ta no Bauffes zeetuna isbehguschã schlaktiza Joseph Martin Stankewit, un pehz teem Kree- weem Fedor Dewetjew Uwalnenni un Jakow Wilippow mekleht, un winnus, ja warr dab- buht, zeetunã eelift.

Kad tee no Polanges us Jelgawu subtititi fanemti isbehguschã saldati Jahns Molinsagun un Jahns Utis no Drukkes muischas rijahm waktneekem atkal isbehguschã, tad ta Kursem- mes Gubernementa Waldischana wissahm Pul- lizes-teefahm pawehlejusi par winneem mekleht un noliftã laika rapportus atsubtiht.

Us pawehleschanu tabs Keiseriflas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts u. t. j. pr., tohp no Snikera pagasta- teefas wissi tee, kam kahdas taisnas prassi-

schanas pee ta Benkau muischas fainneeka Bernhard, kas ne warredams wairs par fain- neeku tannis mahjãs buht un par kurra mantu zaur spreeschanu no schihs pagasta-teefas kon- kurse irr likta, zaur scho teefas fluddinaschanu un safaukschanu aizinati, lai wisswehlaki lihds to 27to Dezember mehnescha deenu fchi gadda pee schihs pagasta-teefas teizahs.

Snikera pagasta-teefa, tai 27tã Okto- ber 1823.

Ellgut Frits, pagasta-wezzakais.
Lübbe, pagasta-teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tabs Keiseriflas Majesteet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts u. t. j. pr., tohp no Bisttu pagasta- teefas wissi tee, kam kahdas taisnas prassichana- nas pee Bisttu fainneeka Muldu Janna, kas sawas mahjãs nodohd, ne warredams wairs par fainneeku tannis mahjãs buht, un par kurra mantu zaur spreeschanu no schihs paga- sta-teefas konkurse irr likta, zaur scho teefas fluddinaschanu un safaukschanu aizinati, lai wisswehlaki lihds to 8tu Dezember fchi gadda pee schihs pagasta-teefas teizahs.

Bistte, tai 13tã Oktober 1823. (3)

(C. W.) Bersing F. Walter, pagasta-wez- zakais.
(Nr. 32.) C. C. Alfermann, pagasta-teefas ffrihweris.

Kad Dohbes muischas pagasta-teefa us Rumbes muischas fainneeka Jachtneeku Janna aizaschanu un pehz ta parradimehimeja ta schinniga kalpa Unsa no Muzzineeku mahjahm awleezinaschanu, ka ne spehoht sawus parradus maksah, konkurse par wissu mantu ta pee- minneta kalpa Unsa irr spreedusi, tad itt wissi un kaut kurri parradudeweji ta pascha, pee sau- deschanas sawu teesu zaur scho teefas fluddina- schanu tohp aizinati, lai lihds 17tu Dezember fchi gadda, kas par to weenweenigu isflehd- samu terminu irr nolifts, ar sawahm prassichana- nam un parahdischanahm pee schihs teefas peeteizahs un lai arri pee saudeschanas sawu

prassischanu peeteiktâ terminâ pateesi atnahf.
Dohbes Pagasta-teesâ, tannî 17tâ Oktober
1823. (2)

(S. W.) Purmalles Friez, fainneeks, preefsch-
fehdetais.

(Nr. 40.) Nisstrautneek Kro, fainneeks, pee-
fehdetais.

Muzzineeku Kahrlis, kalps, pee-
fehdetais.

Etengel, pagasta-teefas skrihveris.

* * *

No Kligger muischas pagasta-teefas wiffi
tee, kam taifnas parradu prassischanas pee ta
pee Kligger muischas peederriga un islikta
fainneeka Jhleneek Inge irraid, par kurra
mantu zaur schihs deenas spreedumu konkurse
nospreesta, tohp usaizinati, lai lihds Imu De-
zember schi gadda scheitan peeteizahs un to tee-
fas spreedumu fadsird.

Kligger muischas pagasta teefa, tannî 13tâ
Oktober 1823. (2)

Witteschkehpes Janne, pagasta-wezzafais.
P. Diekmann, pagasta-teefas skrihveris.

* * *

No tahs Allschwangas pagasta-teefas no-
spreests: lai wiffi tee, kam kahdas taifnas
prassischanas pee teem islikteem Allschwangas
fainneekem Kalnarraij Tohm un Rinke Jeh-
kop irr, par kurru mantu konkurse nospreesta,
tai 16tâ November deenâ pee schihs pagasta-
teefas ar sawahm geldigahm parahdischanahm
atnahf.

Allschwangas pagasta-teefa, tai 2trâ Okto-
ber 1823. (1)

Pihschlu Mahtsch, pagasta-wezzafais.
H. Meyer, pagasta-teefas skrihveris.

* * *

Pee Baufkes Pilskunga-teefas melna fehwe
irr nodohtha, kâ arri behrs sirgs (puffis), kas
ne ustizsamam zilwekam atnemts; kam peederr,
lai lihds 20tu November f. g. peeteizahs, ja
nè, tad uhtruppè taps pahrdohtri.

Pee Grohbines Pilskunga-teefas 3 kauschu
sirgi lihds ar weeneem ratteem un zittahm wehr-
selehm, kas sagleem atnemti irr, nodohtri,
prohti: schkimmelis, weena bruhna un weena
pahtha fehwe; kam peederr lai lihds 15tu No-
wember peeteizahs, ja nè, tad uhtruppè taps
pahrdohts.

Zittas fluddinaschanas.

Gelsch Nispurres muischas, 9 werstes no
Zuffumes, warr par jauneem Jahneem 1824
weenu mohderefchanu dabbut, kam patihk woi
us rehkenumu, woi arr us naudu, kâ warr
falihkt; jo tur irr 90 flauzami lohpi un tai loh-
pu-muischâ tur patt ne tahlu irr 30 lohpi, kô
arr warr usnemt us naudu, woi arr us rehke-
numu. Kam patiktu woi weenu woi abbas
mohderefchanas usnemt, tas Zehrstes muischâ,
eeksch Zuffumes kirspehles, tohp aizinahts. (3)

Kleist.

* * *

Tannî nakft no 17ta us 18tu Oktober schi
gadda irr no Dhkfeles muischas sudmallas dihta
krasta weens swju tihlts, 8 affu katrà spahrnâ
ar eewilktahm strikkehm nosagts tappis. 6 fubr.
rubbelus tas dabbu, kas Dhkfeles muischas
Dsuntskungam to sagli parahdihs. (2)

Deenesta kauschu meklefchana.

Tohp meklehts no weena Kunga, kas Merz
mehneschu beidsot, jeb April 1824 fahkot,
us Wahzsemmi gribb aisbraukt, fullainis. Tahs
zittas isteifschanas pehz schi fullaina Nummela
muischâ, Gramsdes kirspehle, 4tras juhdses
no Leepajas, irr dabbutamas. (2)

P a h r l a b b o f c h a n a.

Uppaksch teem raksteem no Lestenes Nr. 42.
stahw tas bohstabis W. Winna weeta irr
jalassa: Watson, Lestenes un Strutteles
draudses Mahzitais.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Disceprovinzen: S. D. Braunschweig, Censor.
No. 482.